

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.
I 2018-08-24 Nr. S-2820

DĖL PASIŪLYMO LAIKINAI ĮVESTI TIESIOGINĮ VALDYMĄ DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – ministerija), vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2018 m. rugpjūčio 24 d. rezoliucija Nr. S-2820, kartu su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija įvertino Druskininkų savivaldybės tarybos narių pasiūlymą įvesti laikiną tiesioginį valdymą Druskininkų savivaldybės teritorijoje.

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta savivaldos teisė įgyvendinama per atitinkamas savivaldybių tarybas. Druskininkų savivaldybės gyventojų interesams atstovauja demokratiškai išrinkta savivaldybės taryba. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme įtvirtinti reikalavimai dėl politinių / vertybinių interesų atstovavimo savivaldybės institucijose ir kituose savivaldybės tarybos sudaromuose dariniuose vertintini ne kaip savitiksliai ir neatsieti nuo esminės vietos savivaldos teisės įgyvendinimo paskirties – savivaldybių tarybą rinkusių vietos gyventojų poreikių ir interesų tenkinimo.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 123 straipsnio 4 dalį įstatymo numatytais atvejais ir tvarka savivaldybės teritorijoje Seimas gali laikinai įvesti tiesioginį valdymą. Lietuvos Respublikos laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 3 dalyje yra nurodyti atvejai, kada gali būti laikinai įvedamas tiesioginis valdymas savivaldybės teritorijoje. Tiesioginis valdymas savivaldybės teritorijoje gali būti laikinai įvedamas, jeigu: 1) savivaldybės taryba savo veiksmais kėsina į valstybės teritorijos vientisumą bei konstitucinę santvarką; 2) remdamasi teismų sprendimais, Vyriausybė konstatuoja, kad savivaldybės taryba šiurkščiai pažeidinėja Lietuvos Respublikos Konstituciją bei įstatymus; 3) savivaldybės taryba per Vietos savivaldos įstatyme nustatytą laiką nepaskiria mero pavaduotojo (pavaduotojų), savivaldybės administracijos direktoriaus, nesudaro savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto ir (ar) nepaskiria šio komiteto pirmininko, nesudaro Vietos savivaldos įstatyme nustatytų savivaldybės tarybos komisijų ir (ar) nepaskiria šių komisijų pirmininkų; 4) 2 ketvirčius iš eilės nevyksta savivaldybės tarybos posėdžiai; 5) Vyriausioji rinkimų komisija pakartotinių rinkimų į savivaldybės tarybą rezultatus pripažino negaliojančiais; 6) savivaldybės taryba negali vykdyti savo įgaliojimų dėl aplinkybių, susijusių su nepaprastosios padėties įvedimu savivaldybės teritorijoje.

Pažymėtina, kad laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įvedimas yra skirtas krašutiniams atvejams, kada jį įvedus yra apsaugomi tiek konkrečios savivaldybės, tiek viešieji interesai apskritai ir jis turi būti neatidėliotinai reikalingas.

Druskininkų savivaldybės tarybos nariai raštu prašo teikti pasiūlymą Lietuvos Respublikos Seimui laikinai įvesti tiesioginį valdymą Druskininkų savivaldybės teritorijoje Įstatymo 2 straipsnio 3 dalies 2 ir 3 punktų pagrindu, t. y., kai remdamasi teismų sprendimais, Vyriausybė konstatuoja, kad savivaldybės taryba šiurkščiai pažeidinėja Lietuvos Respublikos Konstituciją bei įstatymus ir kai savivaldybės taryba per Vietos savivaldos įstatyme nustatytą laiką nepaskiria mero pavaduotojo (pavaduotojų), savivaldybės administracijos direktoriaus, nesudaro savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto ir (ar) nepaskiria šio komiteto pirmininko, nesudaro Vietos savivaldos įstatyme nustatytų savivaldybės tarybos komisijų ir (ar) nepaskiria šių komisijų pirmininkų.

Pažymėtina, kad Įstatymo 2 straipsnio 3 dalies 2 punktą yra vertinamojo pobūdžio, t. y. nenustato, kokie konkretūs savivaldybės tarybos padaryti Lietuvos Respublikos Konstitucijos bei įstatymų pažeidimai laikytini šiurkščiais ir paliktas Vyriausybės diskrecijai. Susipažinus su Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018 m. vasario 28 d. nutartimi Nr. eA-53-415/2018, 2015 m. gruodžio 8 d. nutartimi Nr. eAS-1323-602/2015 ir 2018 m. liepos 25 d. išvada Nr. eI-24-822/2018, matyti, kad šiurkščių Lietuvos Respublikos Konstitucijos bei įstatymų pažeidimų konstatuota nebuvo.

Vadovaujantis Įstatymo 2 straipsnio 3 dalies 3 punktu, galima būtų teigti, kad savivaldybės institucijos (pareigūno), komisijos ar savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto nesudarymas ir (ar) nepaskyrimas šio komiteto pirmininko per Vietos savivaldos įstatyme nustatytą laiką sudarytų teisinį pagrindą Vyriausybei siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui įvesti laikiną tiesioginį valdymą Druskininkų savivaldybės teritorijoje. Tačiau pažymėtina, kad savivaldos teisės įgyvendinimas yra viena iš pamatinių demokratijos vertybių, todėl manytina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijoje numatyta administracinė priemonė – laikinas tiesioginis valdymas – būtų neproporcinga šiuo konkrečiu atveju.

Apibendrinami tai, kas išdėstyta, ir įvertinę tai, kad Druskininkų savivaldybėje savivaldos teisė yra įgyvendinama – taryba veikia, vietos gyventojų poreikiai ir viešieji interesai tenkinami, todėl manome, kad Druskininkų savivaldybės tarybos narių pasiūlymas laikinai įvesti tiesioginį valdymą savivaldybės teritorijoje būtų neproporcinga priemonė susidariusiai situacijai spręsti, todėl teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolo projektą, kuriuo siūloma neteikti Seimui siūlymo laikinai įvesti tiesioginį valdymą Druskininkų savivaldybės teritorijoje.

Taip pat pažymime, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2018 m. spalio 24 d. posėdyje pritarė ir teiks Lietuvos Respublikos Seimui svarstyti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą, kuriuo tikslinamos šio įstatymo nuostatos, siekiant pašalinti praktikoje išryškėjusias jų taikymo problemas, tame tarpe ir dėl savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto sudarymo.

PRIDEDAMA. 1 lapas.

Vidaus reikalų ministras

Eimutis Misiūnas